

Ef 4,7-16 (Salvátor 29.5.22 Nanebevstoupení)

Každému z nás byla dána milost podle míry Kristova obdarování. Proto je řečeno: ‚Vystoupil vzhůru, zajal nepřátele, dal dary lidem.‘ Co jiného znamená ‚vystoupil, než že předtím sestoupil dolů na zem? Ten, který sestoupil, je tedy tentýž, který také vystoupil nade všechna nebesa, aby naplnil všechno, co jest. A toto jsou jeho dary: jedny povolal za apoštoly, jiné za proroky, jiné za zvěstovatele evangelia, jiné za pastýře a učitele, aby své vyvolené dokonale připravil k dílu služby – k budování Kristova těla, až bychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti. Pak už nebudeme nedospělí, nebudeme zmítání a unášení závanem kdejakého učení – lidskou falš, chytráctvím a lstivým sváděním k bludu. Buďme pravdiví v lásce, ať ve všem dorůstáme v Krista. On je hlava, z něho roste celé tělo, pevně spojené klouby navzájem se podpírajícími, a buduje se v lásce podle toho, jak je každé části dáno.

Kde je vidět, že Kristus zvítězil a vládne? Kde poznat a potkat, že zvěst o tom, který podle křesťanského vyznání vstoupil na nebesa a sedí na pravici Boha Otce všemohoucího – není jen zastaralé a nesrozumitelné náboženské vyprávění? Apoštolská zvěst z listu Efezským nabízí odpověď: Toto Kristovo panství má být vidět především na podobě života jeho lidu.

V tomto kostele nám **Kristovo panování připomíná freska** vítězného Spasitele – *Salvatora*. Má své místo symbolicky „nahore“, ale nikoli jako ten, kdo už si svůj boj na zemi odbyl, a teď si užívá vítězství, ale právě jako Spasitel. Takto ho Otec z křesťanského kréda „vzal k sobě“. V něčem je ten náš obraz možná aktuálnější, než starověká představa panovníka, který sedí na vrcholu mocenské pyramidy, a zasloužilého služebníka usadí na nejčestnější místo, hned po své pravici.

Ten žehnajíc Salvátor nad námi, ten je taky trochu deštníkem pro každého: dárcé šancí pro lidi v koncích. Dárce síly pro ty, kdo padají na ústa. Dárce vysvobození pro ty, které stresují každodenní povinnosti a nestíhání, i pro ty, které svazuje otročení vlastním závislostem i všelijakým panovačným šéfům. Dárce pokoje a spravedlnosti pro ty, kdo se hrozí, jak snadno se světem producují násilníci rozsévající s krutou bezcitností smrt. Když se církev řídí apoštolským odkazem, když s prorockou citlivostí i odvahou vyřizuje pravdu evangelia, pak k Spasiteli, který *znaveným sílu dodává a uvězněným snímá pouta z rukou*, ukazuje a zve.

A taky zve k tomu **slavit jeho vítězství**: Kvůli tomu se dnes i jindy scházíme na místo, kde se káže, zpívá, vyučuje. Kvůli tomu ptáme, co to evangelium o Kristu, jenž vstoupil na nebesa, vlastně znamená. Kvůli tomu se máme s účastí i odhodlaností dívat, jaká lidská nouze nás zve k nasazení – aby se **zviditelnilo toto předsvědčení naší víry**:

V Kristu **už zvítězila** láska nad nenávisť, solidarita nad sobectvím, pokoj nad strachem a děs, spravedlnost nad křiváctvím, naděje nad otupělostí a beznadějí, a pravda

nad a předsudky i zavádějícími manipulacemi.

A tady už musíme opustit obraz deštníku, který nám vítězně kralující Spasitel, Salvátor poskytuje, protože podle apoštola se s těmi lidmi, kteří se pod ochranu Spasitelovu uchýlili, **něco děje**: *Dal dary k budování těla aby všichni došli CELISTVÉHO ZRALÉHO LIDSTVÍ podle plnosti Kristovy.*

Ten vítězný Spasitel dává té sešlosti pod deštníkem **tvar**. **Organizuje ji**. Neradi to slyšíme, ale dnes to slyšet máme. Kristus nedává dary své obživující milosti k tomu, abychom si je rozebrali a rozběhli se každý po svých – ale abychom se jejich pomocí **budovali JEHO TĚLO**. Krásné tělo, to jak známo přitahuje pozornost okolí. A apoštolovi záleží na tom, aby církev přitahovala a sbor zrovna tak (zvlášť když se schází u Salvátora). Ne jako krásná slupka, pod níž je boha-pusté (či Krista-pusté) prázdno, ale jako tělo **Kristovo**. Jako organismus (slyšíte?, zas se nám tu ozývá ona organizovanost :-), který zviditelňuje krásu darů Spasitele. Nestačí jen chrám s obrazem Spasitele na stropě, jsou třeba lidé – společenství, uprostřed něž to dýchá radostí z vítězství Kristova, a nadějí, že to vítězství bude nakonec platit pro každého.

Tělo, to je metafora **ohraničená**, s jasnými konturami. A tak to přirovnání církve k tělu Kristovu může vzbuzovat otázky, kdo do něj patří a kdo ne. Popř, kdo je dostatečně krásný (aby do něj patřil) a kdo jeho krásu kazí. Co vystavit na odív a co skrýt pod příslušný make up. Církev všech vyznání a časů na tohle rozlišování i na zakrývání vad na kráse byly mistry, resp. mistryně (jak ta ministryně, co se v okně za rohem nechávala fotit na Instagram), ale apoštol toho přirovnání užil k něčemu úplně jinému:

Tělo, to je organismus dynamický a **spolupracující**. Proto nakonec zdůrazňuje klouby a vazy, jimiž je tělo spojeno a propojeno, aby se **hýbalo** a aby se v něm patřičně **spolupracovalo**.

Klouby tomu tělu **dávají dynamiku**, umožňují pohyb, a především spolupráci. To apoštol zajímá na budování těla především. Budovat tělo **Kristovo**, jehož inspirátorem je Spasitel, neznámá vytvářet muzejní voskovou figurínu, neživotnou kopii. Je-li hlavou těla Kristus, nebudujeme mrakodrap, natožpak babylonskou věž až do nebe, ale tělo, které tady na zemi zviditelňuje Kristovu službu právě onou **spolu-prací, spolu-účastí**.

K tomu, aby se jeho tělo právě takto v tomto světě pohybovalo, dává své dary. K **službě pravdě**, pravdě, které sloužíme, na niž se ptáme, když se ptáme, co nám Kristův příběh dává, jak a kam a ke komu nás orientuje. Pravdě, která inspiruje a provokuje, aby se z církve nestal spolek dutých panáků, co se předvádějí jak apoštolé na orloji. Proto apoštol opakovaně klade před oči Krista jako **míru** a inspiraci naší pravdivosti, a občas jako rozbušku, která rozmetá stavby naduté a prázdné církevnictví. A ovšem, své dary dává k tomu, aby oživala a svůj tvar nalézala jeho **láska**. Tělo Kristovo, to je prostor a příležitost, kde zviditelnit **jeho** lásku. Jeho přijímající

vstřícnost k těm, které zbožní či samospravedliví přehlížejí či odkopnou. Jeho nasazení při hledání ztracených či zbloudilých. Jeho víru v moc odpuštění. Jeho schopnost obracet naruby nábožné naboby a překvapivě uprostraňovat poníženým.

Ptáme-li se, třeba i s prorockou sebekritičností, **proč se to v církvi neděje?** Proč tělo Kristovo takovouhle krásou nepřitahuje, ani ji nevyzaňuje, ale leckdy a leckoho odpuzuje, je namístě zkoumat, zda tomu tělu **neztuhly klouby**. Zda se církev nestala unařikou osobou, která jen sedí, káravě zvedá prst na ty, jimž nestačí a kteří ji neberou vážně.

Taková církev, ztuhlá do osob svých dusně ztuhlých představitelů, leckdy už ani neumí počítat se svým Pánem v nebesích a o to ochotněji se paktuje s vládci světa tohoto, bez ohledu na to, kolik nelidskosti páchají. K jakým patologiím ta ztuhlost může vést, předvádějí představitelé církve pravo-slavné, kteří poklonkují moskevskému vládci a posvěcují jeho brutální agresí, popř. světi zbraně místo aby vyzývali k stažení vojsk.

Žijeme ve světě, jehož podobu, mentalitu, chce opakovaně určovat lidské zduřelé vladařství. Mocichtivost, která smysl vidí v tom poroučet. Ovládat popř. dobývat nová území. Pohrdá lidskostí, pravdou i láskou, jen když dosáhne svého. Takhle se přitom chtějí prosadit nejen diktátoři, ale i malí či větší šéfové, kandidáti do funkcí, majitelé postů, kont, talárů či ornátů.

I proto nás v tomto světě chce ten nebeský vítěz a Salvátor mít jako své tělo: Aby povzbuzovalo své okolí k větší lidskosti. Aby odsud znělo hlasité NE – k tomu, jak vladaři světa tohoto bez skrupulí drancují lidské životy i celé stvoření. A ještě jindy, aby to tělo bránilo zahořklému přesvědčení, že svět je prolezlý podraznictvím a spiklenectvím jak kompost žížalami, a tak stejně nemá cenu se tu o cokoli kristovského snažit.

Kristus v tom světě buduje své tělo, aby pod jeho vládou poskytovalo útočiště, vracelo naději, obnovovalo lidskost, zájem o druhé – a vytvářelo prostor radosti, kde se zpívá: *Až do prachu srážíš mocné na trůnu a odnímaš pyšným meč i korunu*. I tak vládne ten Beránek zbitý, který sloužil záchraně a obnově lidství i celého stvoření. Amen

Ef 4,7-16; Salvátor 29.5.22 (TT)

Pozdrav

Píseň 540,1+4

In: Výrok Hospodinův mému pánu: „Zasedni po mé pravici, já ti položím tvé nepřátele za podnoží k nohám.“ Hospodin vztáhne žezlo tvé moci ze Sijónu. Panuj uprostřed svých nepřátel! Tvůj lid přijde dobrovolně v den, kdy pohotovost svoláš; v nádheře svatyně jak rosa z lůna úsvitu se objeví tvé mužstvo. Amen. Ž 110,1n

Píseň: 110 (EZ-S)

Modlitba:

Náš Bože a Otče, ty jsi vyvýšil svého služebníka Ježíše, abychom jasně a s důvěrou věděli: tvé dílo nelze zmařit. Tvoje zachraňující moc je nablízku navzdor všemu, co si nás podmaňuje a zastrašuje, navzdor našim špatným zkušenostem, zlým zprávám, navzdor strachu a panice i navzdor naší nedověře, vypočítavosti a zhlouplosti. Ano slyšíme to rádi a s vděčným úžasem: nic nás nemůže odloučit od tvé lásky. A přitom nám také dochází, jak se od ní odlučujeme sami: kolikrát si jdeme jen za svým, kolika falešným vůdcům či nabídkám jsme sedli na lep, kolikrát jsme moudrost a naději od tebe zaměnili za povrchní přizpůsobivost, kolikrát se nám život změnil v pouhé bezmyšlenkovité přežívání. Přesto všechno, anebo právě proto nás chceš soustředit k darům tvého vyvýšeného Syna. Prosíme, ať nás toto poselství osloví, probere, zpřítomní nám bohatství tvého díla i života, kterým pro nás připravil. Amen.

1. čtení Lk 1,46-55

Píseň 188 (Neskládejte)

kázání + Píseň 204 Má duše Ba velebí

Ohlášení

Přímluva (Kyrie)

Smíme k tobě vzhlízet jako k Spasiteli – a s tímto očekáváním teď prosíme: za všechny zraněné – za ty kdo uvízli v pasti žtní bezvýhodnosti – kdo se trápí kvůli neodpuštěné vině – za ty, jimž se z bortily jistoty, v něž věřili. *Pane smiluj se, Kyrie eleison*

Smíme tě vyznávat jako Pána Pánů a Krále králů – a proto prosíme – za církev, aby nezapomínala, že ty jsi jejím Pánem – za představitele církve, jejichž srdce opanovala pýcha a mocichtivost – za ty, kdo trpí pod panstvím lži, nesvobody, útlaku – za ty, kdo jsou ožebračováni. Přiváděj k pokoře, když se nám měřítkem všeho stalo vlastní já. *Pane smiluj se, Kyrie eleison*

Chceš tu mít církev jako své tělo, jež slouží – otevírej naše srdce i oči pro druhé – pro ty, které známe i neznáme – pro ty, jichž si vážíme, i pro ty, které přehlízíme. Tvůj Duch ať provětrá každé dusno, nepravdy a zapšklosti – když se ve společenství tvého lidu rozhostí. *Pane smiluj se, Kyrie eleison*

Smíme tě vzývat jako dárce pokoje a obnovy lidství – prosíme tedy za všechny, jejichž lidství pokřivila či znetvořila touha po moci, násilí, pocit nadřazenosti. Vyváděj je z otroctví. A nám samotným se stávej zdrojem odvahy a naděje, když se děsíme, jak to v tomto světě vypadá. *Pane smiluj se, Kyrie eleison*

Lidi i trápení osobně nám ležící na srdci, předkládáme v tiché modlitbě „...“ *Pane smiluj se, Kyrie eleison*

Ve tvém jménu se společně modlíme: OTČE NÁŠ...

Poslání Ko 2,6-10a

Požehnání: Milost všem, kdo nepomíjející láskou milují našeho Pána JKa. Amen

Píseň 564,5